

4. VERVOER/TRANSPORT

*Frank Stevens*⁸

Wetgeving/Législation

Wet 4 april 2014 betreffende bescherming van het cultureel erfgoed onder water, BS 18 april 2014, p. 33729

KB 25 april 2014 betreffende de bescherming van het cultureel erfgoed onder water, BS 14 mei 2014, p. 39028

ZEE

Archeologische en historische voorwerpen – Bescherming van het cultureel erfgoed onder water

MER

Objets historiques et archéologie – Protection du patrimoine culturel sous-marin

Deze wet geeft uitvoering aan het Verdrag van Parijs van 2 november 2001 ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water. Elke “vondst” – dit is elke ontdekking van sporen van menselijke aanwezigheid met een cultureel, historisch of archeologisch karakter – in de territoriale zee, en elke vondst die zich minstens 100 jaar onder water bevindt in de EEZ of op het continentaal plat moet onmiddellijk gemeld worden aan de gouverneur van West-Vlaanderen. Van deze meldingen wordt een elektronisch register bijgehouden, dat voor iedereen toegankelijk is. Door deze melding wordt de Belgische Staat eigenaar van de vondst, tenzij het gaat om schepen of vliegtuigen die eigendom zijn van een andere Staat. De bevoegde minister beslist vervolgens of de vondst te beschouwen is als “cultureel erfgoed onder water”. Zo ja, worden de nodige maatregelen getroffen om dit erfgoed te beschermen. Indien niet wordt de eigendom van de vondst overgedragen aan de vinder.

Wet 15 mei 2014 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer, BS 12 juni 2014, p. 44584

VERVOER

Spoorwegvervoer – Rechten en plichten reizigers

TRANSPORT

Transport ferroviaire – Droit et obligations de voyageurs

Verordening (EG) 1371/2007 legt diverse rechten en verplichtingen vast van reizigers in het treinverkeer. De wet van 15 mei 2014 bepaalt op welke wijze het toezicht op de naleving van deze verordening wordt georganiseerd, bij welke instantie en op welke wijze klacht kan worden ingediend, en via welke procedures administratieve boetes kunnen worden opgelegd wegens niet-naleving van de verplichtingen opgelegd door de Verordening.

⁸ Advocaat te Antwerpen, docent Erasmus Universiteit Rotterdam.

Rechtspraak/Jurisprudence

Supreme Court of Canada 23 april 2014

Peracomo Inc. / TELUS Communications Co.

Zaak: Docket: 34991

VERVOER

Zeevervoer – Aansprakelijkheid van de zeevervoerder – Beperking van aansprakelijkheid – LLMC verdrag – Doorbraak van de beperking (art. 4 LLMC) – Bewuste roekeloosheid

TRANSPORT

Transport maritime – Responsabilité du transporteur maritime – Limitation de responsabilité – Convention LLMC – Limitation non valable (art. 4 LLMC) – Témérité volontaire

Dhr. Vallée, enig aandeelhouder van de vennootschap Peracomo Inc., was een professionele visser. In 2005 raakte het anker van zijn boot vast achter een ondergrondse kabel toen hij aan het vissen was in de St. Lawrence rivier. Enige tijd later zag dhr. Vallée in een lokaal museum een of andere kaart (hij kon later niet meer zeggen om wat voor soort kaart het precies ging) met daarop handgeschreven het woord “abandonné”. Hieruit leidde dhr. Vallée af dat de kabel die hij geraakt had niet meer in gebruik was. In 2006 raakte het anker van zijn boot opnieuw vast achter de kabel. Aangezien dhr. Vallée meende dat de kabel niet meer in gebruik was, heeft hij deze toen gewoon doorgezaagd. In werkelijkheid bleek de kabel wel nog in gebruik te zijn, wat leidde tot zeer aanzienlijke schadeclaims door de eigenaars van de kabel. Peracomo Inc., als eigenaar van het schadeveroorzakende schip, riep daarop de aansprakelijkheidsbeperking conform het LLMC verdrag in (d.w.z. “Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims”). De eigenaars van de kabel voerden daartegen aan dat dhr. Vallée opzettelijk, of alleszins bewust roekeloos gehandeld had, wat beperking van aansprakelijkheid uitsluit (art. 4 LLMC).

Doorbreking van de beperking onder het LLMC verdrag vereist een persoonlijk handelen van de partij die de beperking inroept. *In casu* stelde dit geen probleem, aangezien dhr. Vallée enig aandeelhouder en bestuurder was van zijn vennootschap Peracomo Inc.

Vervolgens stelde zich de vraag of dhr. Vallée opzettelijk of bewust roekeloos gehandeld had in de zin van artikel 4 LLMC. Dat dhr. Vallée opzettelijk en bewust de kabel doorgezaagd had, stond buiten kijf. Het Hof oordeelde echter dat dhr. Vallée, door aldus te handelen, niet de intentie had om de schade te veroorzaken zoals die zich uiteindelijk heeft voorgedaan, en zich zelfs niet bewust was dat zijn handelingen dergelijke schade zouden kunnen veroorzaken. Hoewel dhr. Vallée zeer lichtzinnig tot de conclusie was gekomen dat de kabel niet meer in gebruik was, was hij hier persoonlijk van over-

tuigd, en réaliseerde hij zich niet dat zijn handelingen schade zouden veroorzaken.

Het Hof bevestigt uitdrukkelijk, zoals ook ons Hof van Cassatie reeds gedaan heeft, dat de doorbraaktest een subjectieve test is: het gaat erom wat de persoon in kwestie werkelijk beseft, niet om wat hij had moeten beseffen (Cass. 27 januari 1977, *Pas*. 1977, I, 574; zie ook F. STEVENS, *Beperking van aansprakelijkheid*, Gent, Larcier, 2008, nr. 200, p. 97).

Verder oordeelt het Hof (bij meerderheid) dat het doorbraakcriterium inzake beperking van aansprakelijkheid een ander criterium is dan de (zware) fout die de verzeakeraar toelaat dekking te weigeren. Beide vragen dienen derhalve afzonderlijk beoordeeld te worden, en kunnen een verschillend antwoord krijgen.

5. INTELLECTUELE EIGENDOM, RECHT EN TECHNOLOGIE/DROITS INTELLECTUELS, DROIT ET TECHNOLOGIE

Grégory Sorreaux en Jan Clinck⁹

Wetgeving/Législation

Lois des 10 et 19 avril 2014 portant insertion du livre XI, « Propriété intellectuelle » dans le Code de droit économique, et portant insertion des dispositions propres au livre XI dans les livres I, XV et XVII du même Code

DROIT INTELLECTUELS

Généralités – Codification – Code de droit économique – Livre XI

INTELLECTUELE RECHTEN

Algemeen – Codificatie – Wetboek economisch recht – Boek XI

Le *Moniteur belge* de ce 12 juin 2014 publie les dispositions du nouveau livre XI du Code de droit économique.

Le Livre XI regroupe les dispositions en matière de brevets d'invention, de certificats complémentaires de protection, de droits d'obtenteur, de droit d'auteur et droits voisins, de programmes d'ordinateur, de droits des producteurs de bases de données et de topographies de produits semi-conducteurs.

Pour l'essentiel, la codification est effectuée à droit constant.

Certaines modifications aux règles existantes ont toutefois été apportées, essentiellement en matière de droits d'auteur et de droits voisins.

Le législateur transpose ainsi la directive 2011/77 en matière de durée de droits voisins. Il fait usage de la

faculté offerte aux Etats membres de prévoir la possibilité pour l'artiste-interprète ou exécutant qui reçoit des paiements récurrents de résilier son contrat de cession conclu avec un producteur avant le 1er novembre 2013, 50 ans après la publication ou la communication au public du phonogramme, si le producteur de phonogrammes n'offre pas à la vente des exemplaires du phonogramme en quantité suffisante ou ne le met pas à la disposition du public, par fil ou sans fil, de manière que les membres du public puissent y avoir accès de l'endroit et au moment qu'ils choisissent individuellement.

D'autres modifications visent notamment à:

- adapter les mécanismes de remboursement de la rémunération pour copie privée pour tenir compte de la jurisprudence de la Cour de justice de l'UE dans son arrêt « *Padawan* »;
- permettre la création d'un registre des contrats en matière de retransmission par câble;
- introduire l'obligation pour les sociétés de gestion d'organiser une procédure de traitement des plaintes;
- renforcer les pouvoirs du Service de contrôle des sociétés de gestion (notamment en introduisant la possibilité pour celui-ci d'infliger des amendes administratives);
- instaurer une procédure de médiation pour tous les litiges en matière de droit d'auteur et de droits voisins.

Les dispositions du livre XI du Code entreront en vigueur le 1er janvier 2015.

Protocole portant modification de la Convention Benelux en matière de propriété intellectuelle (marques et dessins ou modèles)

BENELUX

Cour de justice Benelux – Compétence – Marque Benelux – Dessin ou modèle Benelux

BENELUX

Beneluxgerechtshof – Bekwaamheid – Beneluxmerk – Tekening of model Benelux

Faisant suite à une recommandation du Conseil Interparlementaire Consultatif du Benelux de 2005, la Belgique, le Luxembourg et les Pays-Bas ont adopté un protocole modificatif de la CBPI, qui accorde désormais une compétence unique à la Cour de justice Benelux pour trancher les recours contre les décisions rendues par l'Office Benelux.

Cette compétence était auparavant partagée entre la cour d'appel de Bruxelles, le Gerechtshof de La Haye et la cour d'appel de Luxembourg.

Ce faisant, les Etats membres visent à favoriser une jurisprudence uniforme et à mettre fin aux délais de traitement différents selon les pays.

⁹ Avocats Simon Braun.